

Aalborg

Adelgade (C5, D5)

En nordlig forgrening af Algade. Navnet betyder blot hovedgade.

Algade (C5, D5)

Byens ældste gade, der fra før byens opståen forbandt øst- og vest-siden af Østerås brede kær.

Arkivstræde (D5)

Aalborg Stadsarkiv er nu beliggende i byens gamle hovedbibliotek. Gaden navngivet 1993.

Bispensgade (C4, D4)

Efter at Aalborg blev bispeby lå bispegården fra 1552 i gaden ved byens nordlige befæstning.

Bleggårdsgangen (C5)

Sydøst for gaden lå siden 1600-årene en plads, hvor byens blegemestre lagde færdigvævet hørlærred til blegning.

Borgergade (C4)

Gaden blev gennembrudt 1896 for at skabe forbindelse til de nye bydele vest for jernbanen.

Boulevarden (C5, C6)

I 1911 blev gaden gennembrudt sydfra for at skabe forbindelse mellem havnen og byens nye banegård fra 1902.

Brandstrupgade (C5, D5)

Før byens opståen i oldtidens slutning, lå her en bebyggelse med navnet Brandstrup.

Braskensgade (D5)

Niels Braske var kæmner og købmand i 1551 og ejede hjørneejendommen på gadens østside ud mod Nytorv.

Bredegade (D5)

Navnet nævnes 1682 og er siden benyttet om denne del af byens algade (hovedgade).

Budolfi Plads (C5)

Pladsen ved Budolfi Kirke blev dannet i 1930'erne. I 1960'erne blev området igen bebygget.

Christiansgade (C5, C6, D6)

Kong Christian IX f. 1818 d. 1906. Anlagt i byens store vækstperiode o. 1890.

Cortesgyde (D4, D5)

Byfoged Cort Andersen f. 1560 d. 1633. Baggade for varetransporten bag Østerås købmandsgårde.

C. W. Obels Plads (C4)

Anlagt på brandtomten af C. W. Obels Tobaksfabrik, der var opført 1787, men nedbrændte i 1871 og 1897.

Dag Hammarskjølds Gade (D6)

FN's svenske generalsekretær Dag Hammarskjöld f. 1905 dræbt 1961 ved et flystyrt.

Danmarksgade (C5, D6, E5)

Navngivet 1878, fra Boulevarden til Niels Ebbesens Gade, siden forlænget og udvidet.

Doktorens Gyde (C4, D4)

Doktor med. Niels Bendtsen f. 1609 d. 1674.

Fjordgade (D5)

Fra 1768 skabte gaden forbindelse til de private havne, der blev anlagt ved Limfjorden efter 1730'erne.

Frederiksgade (E6)

Sagfører Frederik Bisgaard f. 1842 d. 1890. Gaden navngivet 1891.

Frederikstorv (D6)

Kronprins Frederik, senere Kong Frederik VIII, f. 1843 d.1912. Indtil 1890'erne byens cirkusplads.

Føltveds Passage (D6)

Ole Nielsen Føltved 1794 - 1856. Pioner for Baptismen.

Gabelsgade (D5)

Geheimeråd Christian Carl von Gabel f. 1724 d. 1800. Ved Slotsgades vestside lå Gabels gård tværs over Nytorv.

Gammel Havn (E5)

Her lå en af byens ældre private havne (Friisenborg), som blev anlagt i årene efter 1730.

Gammeltorv (C5, D5)

Siden middelalderen byens centrum med rådhus og torv. Blev først til Gammeltorv efter Nytorvs anlæggelse o. 1600.

Glasgade (E5)

Her lå Aalborg Glasværk fra 1857 til 1899.

Gravensgade (C4, C5)

Anlagt omkring 1550 på voldterrænet langs Vesterå, som var en del af byens vestlige befæstning.

Grønnegangen (C5)

Indtil 1874 hed gaden Rakkergyden. Derefter Grønnegade indtil o. 1900.

Gråbrødregade (D5)

Gaden førte op til byens Grådbrødrekloster på Algades sydside. Klosteret blev nedlagt o. 1530.

Hjelmerstald (D5)

Hjelmer = hest. Her lå staldområdet til byens ældre slot, som lå syd-vest for Mølle Plads.

Jernbanegade (C5)

Anlagt 1876 fra Gravensgade til byens første banegård, som blev opført 1868.

John F. Kennedys Plads (C6)

USA's præsident John F. Kennedy f. 1917. Blev dræbt 22. nov. 1963 ved et attentat.

Jomfru Ane Gade (C4)

Muligvis navngivet efter nonnen Ane Madsdatter Viffert d. 1572.

Jyllandsgade (nordside) (C6, D6, E6)

Anlagt 1900 gennem Danmarks første kolonihaver. Gaden navngivet 1902.

Kattesundet (C4)

Almindeligt navn i middelalderbyer til smalle smågader i byens udkant.

Kayerødsgade (D6, E6)

Apoteker Georg Severin Kayerød f. 1782 d. 1845. Gaden anlagt 0. 1875.

Kjellerupsgade (vestside) (E5, E6)

Brødrene Kjellerup var to af Aalborgs storkøbmænd. Gaden navngivet 1879.

Klokkestøbergade (D5)

Her boede i middelalderen en klokkestøber. Alle brandfarlige håndværk blev anbragt i udkanten af byen.

Klokkestøbergadens Vandgyde (D5)

Vandgyder var smalle stræder der førte ned til byens åer, hvor man hentede sit ferskvand.

Klosterjordet (C4)

Gaden lå oprindelg langs vestsiden af den nuværende C. W. Obels Plads, idet klostrets areal sluttede her.

Korsgade (C4)

Kors = mærkepæl. Her var byens vestgrænse markeret.

Krogen (C4)

Før C. W. Obels fabrikker brændte i 1897 var gaden krogformet og fik officielt navn i 1874.

Kvindens Plads (E4)

Udråbt til Kvindens Plads i forbindelse med jubilæumsarrangementet Woman Vision 17. juni 1992. Skulpturen - Favntag - af Tove Anderberg.

Latinergyden (C4, C5)

Denne smalle gyde førte ned til byens latinskole, som fra 1554 til 1848 var indrettet i en fløj af Helligåndsklostret.

Lille Kongensgade (D4)

Anlagt i 1600-årene, på de kongeligt ejede arealer vest for slotsgraven, ved det nye slot fra 1530'erne.

Lille Nygade (D5)

Den nu forsvundne Store Nygade løb siden middelalderen nord for og parallelt med Algade og mundede ud i Lille Nygade.

Louisegade (C6)

Kong Christian IX's dronning Louise f.1817 d. 1898. Gaden navngivet 1895.

Løkkegade (E5)

Løkke = indhegnet mark. Gaden hed tidligere blot Løkken.

Maren Turis Gade (D4)

Maren Turis d. 1597. Gift med købmand og borgmester Chr. Michelsen, som byggede hus her.

Møllegade (D5)

Førte fra Algade til byens ældste vandmølle syd for Mølle Plads.

Niels Ebbesens Gade (D5, D6)

Frihedshelten Niels Ebbesen f. 1295 d. 1340, som dræbte den kullede grev Gert 1. april 1340. Gaden anlagt o. 1870.

Nyhavnsgade (E5)

Nyhavn blev anlagt ud for Løkkegade efter en kongelig tilladelse fra 1804. Nyhavn blev opfyldt i 1925.

Ny Mølle Stræde (C4)

Aalborgs Ny Mølle omtales første gang 1549. Den blev drevet af vandet i Vesterå.

Nytorv (D5)

Anlagt o. 1600, først som en gade langs pladsens sydside. Foran slottet var pladsen ubebygget indtil o. 1800.

Nørregade (D5, E5)

Del af byens middelalderlige algade (hovedgade).

Peder Barkes Gade (D5)

Navngivet efter Peder Barke, der i øvrigt er ukendt. Gaden anlagt i 1500-årene i byens østlige udkant.

Pederstræde (D5)

Oprindelg et sving på Peder Barkes Gade. Omdøbt 1884 da Peder Barkes Gade blev ført igennem til Danmarksgade.

Prinsensgade (østside) (C5, C6)

Anlagt 1900 som forbindelse mellem den nye banegård og Vesterbro.

Priorgade (D6)

Navngivet 1886. Anlagt i byens sydlige udkant på et areal, der tidligere hed Priorhaven.

Rantzausgade (C6, D6, D5)

Feltherre Johan Rantzau f. 1492 d. 1565. Indtog 18. dec. 1534 Aalborg i "Clementsfejden".

Rendsburggade (E5)

Rendsburg er Aalborgs tyske venskabsby. Gaden navngivet 1981.

Roldgade (D5)

Nævnt første gang 1677. Usikker betydning.

Rosenlundsgade (D6)

Anlagt 1898. Navngivet efter villaen nr. 9, der da havde ligget på grunden i få år.

Rosenlunds Passage (D6)

Villaen Rosenlund opført 1893 ligger stadig her, hvor Rosenlunds Passage udgår fra Rosenlundsgade.

Sankelmarksgade (C5)

Anlagt 1878 og navngivet til ære for 11. bataljons indsats ved Sankelmark 1864.

Sankt Hans Gade (E5)

Siden middelalderen har gaden været opkaldt efter Johannes Døberen, der havde et alter i Vor Frue Kirke.

Sankt Mortens Gade (D6)

Anlagt 1890. Til minde om biskop Martin fra Tours, som Mortensdag har navn efter.

Sauers Plads (E6)

Gartner J. Sauer ejede i 1895 arealet mellem det nedlagte havnespor (Trækbanen) og Jyllandsgade.

Slotsgade (D4, D5)

Adgangsvejen til Aalborghus Slot, der blev opført i årtierne efter 1535.

Slotspladsen (D4)

Aalborghus, kongens borg i Aalborg, opført ved Limdfjorden efter 1535.

Skipper Clements Gade (D5)

Bondeoprørets leder Skipper Clement Andersen f. 1485 d. 1536. Gaden navngivet 1874.

Steen Blichers Gade (C6, D6)

Digteren og præsten Steen Steensen Blicher f. 1782 d. 1848. Gaden anlagt 1898.

Strandstien (C5)

Her bag Budolfi Kirke løb byens gamle forbindelsesvej til Limfjorden.

Synagogegade (D5)

Her lå byens synagoge fra 1854. Nedlagt 1924. Bygningen blev nedbrændt af nazister i 1945.

Søndergade (D5, E5)

Byens algade (hovedgade) deles i Nørregade og en ny Søndergade, formentlig i 1500-årene.

Thomas Boss Gade (E6)

Gartner Thomas Boss drev gennem sidste halvdel af forrige århundrede et gartneri mellem Danmarksgade og Jyllandsgade.

Tiendeladen (C5)

På Sct. Peders Kirkegård lå en tiendelade. I laden opbevaredes bøndernes tiendekorn (skattekorn).

Toldbodgade (C4)

Anlagt i 1930'erne i forbindelse med den nye Limfjordsbro. Fortsatte tidligere østpå til toldboden.

Toldstrupsgade (D6, E6)

Fabrikant Jens Toldstrup f. 1915 d. 1991. Den jyske nedkastningschef for modstandsarbejdet under 2. verdenskrig.

Trækbanen (D6)

1876 blev der anlagt et havnespor syd om byen. Her blev varer ført til og fra havnen på godsvoгне trukket af heste.

Ved Stranden (C4, D4)

Efter 1550 udvides byen med opfyldning nord for Bispensgade. Stranden kom da i længere tid til at ligge her.

Vesterbro (østside) (C4, C5)

Gadegennembrud indviet 1933. Fra Frederikskilde skar man sig frem til den nyopførte Limfjordsbro.

Vesterå (C4)

Langs gadens østside løb tidligere byens Vesterå fra Ny Mølle Stræde til Limfjorden.

Vingårdsgade (C5)

Ved gadens gennembrud fra Vesterbro til Boulevarden o. 1935 forsvandt Skolegade og Vingårdsstræde, hvis navn således blev videreført.

Vor Frue Stræde (D5)

Vor Frue Kirke er nybygget 1878 på resterne af den gamle Vor Frue Kirke.

Østerbro (E5)

Algades forlængelse udenfor Østergravens å. Efterledett -bro henyder til, at gaden var brolagt

Østergravensgade (E5)

Østergravens å, der lå øst for gaden, var bygrænse i 1500-årene.

Østerågade (D4, D5)

Ved havnen i Østerå lå de store købmandsgårde, hvoraf Jens Bangs Stenhus stadig er bevaret.

Aabos Plads (E6)

Oberst A. J. Jørgensen, f. 1906 d. 1989, der under dæknavnet „Aabo“, udledt af Aalborg, var modstandsbevægelsens byleder i Aalborg indtil befrielsen 5. maj 1945.

Ågade (D6)

I gadens østside løb Østerå i naturlige slyngninger indtil omkring 1895.

God fornøjelse.

kan man læse om og se billeder af et udsnit af Aalborg kommunes gader og veje. Med tiden vil næsten alle veje kunne findes der.

(<http://www.nj.dk/aalborgleksikon/>)

Der fortsættes med at gøre historierne bag gader og veje tilgængelige. Ikke ved at sætte flere skilte op men ved hjælp af internettet. I Aalborg Leksikon

Denne folder er udarbejdet med henblik på, at man med folderen i hånden kan finde rundt i byen og opsnuse de nævnte gader og stræder.

Skiltene blev en succes, og efter mange opfordringer blev et tilsvarende projekt iværksat for Nørresundby midtby. I samarbejde med cand. mag. Kæty Johansson fra Sundby Samlinger blev historierne bag gadenavnene i Nørresundby bymidte bragt frem i lyset. Således kunne også Nørresundby medio 2000 fortælle en lille historie om de enkelte gadenavne i midtbyen.

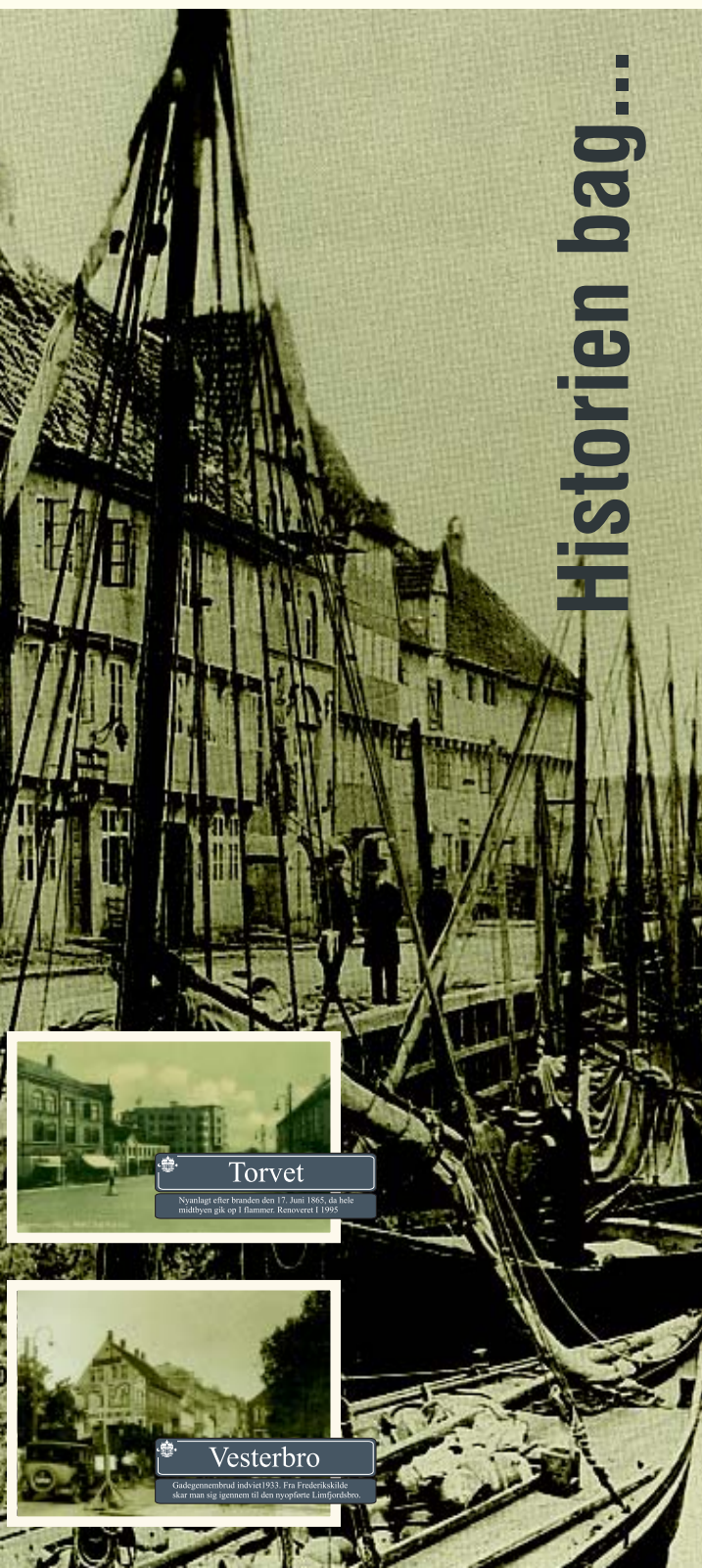
Sommeren 1999 var alle gadenavneskilte på plads i Aalborg midtby.

De første skilte blev sat op i forbindelse med renoveringen af Østergade, der blev indviet den 6-7. november 1998.

Historiske Museum, søgt tilbage i tiden for at afdekke historierne bag gadenavnene. Teknisk Forvaltning som navngiver gader og veje, har i tæt samarbejde med museumsdirektør Torben Witt, Aalborg Historiske Museum, søgt tilbage i tiden for at afdekke historien bag gadenavnene.

I begyndelsen af 190'erne, da gadenavneskiltene i Aalborg midtby skulle udskiftes, opstod ideen om at lave underretter med en kort forklaring om, hvorfor gaden har fået netop det navn.

Historien bag...

Historien bag...

Torvet
Nyanlagt efter branden den 17. juni 1865, da hele midtbyen gik op i flammer. Renoveret i 1995.

Vesterbro
Ombygget efter branden den 17. juni 1865, da hele midtbyen gik op i flammer. Renoveret i 1995.

Nørresundby

Ane Dams Gade (E1)

Frk. Ane Dam (1828-92) oprettede et legat til fordel for "Ældre Piger eller Enker af Middelstanden".

Bejlerstræde (D1)

Navngivet efter Bejlergaarden, der lå på vestsiden af strædet i 17-1800 tallet.

Bjerggade (D1)

Oprindelig Helgolandsgade. Navneændring i 1970.

Bondropsgade (D1, E1)

Pastor emeritus Christen Bondrop (1803-1888), der i 1881 indstiftede et stort legat til "Værdig Trængende".

Bondropsgade (D1, E1)

Husene nr. 12-24 med tilnavnet "Arabien" er opført 1856. Her startede Nørresundby Indkjøbsforening 1. juni 1866.

Brotorvet (D2)

Anlagt i 1932 i forbindelse med vejudfletningen fra den nye Limfjordsbro.

Bryggergade (D1)

Anlagt efter indvielsen af posthuset i 1927. Navngivet efter nærmeste nabo - bryggeriet "Skandia".

Galstersgade (E1)

Julius Galster (1819-89), ejer af jernstøberiet "Gabrielsværk" på hjørnet ved Sankt Peders Gade. Navngivet i 1896.

Gammel Østergade (D2)

Var hovedvejen mod øst til Hjørring og Frederikshavn. I daglig tale "Den østre Landevejsgade".

Garvergade (D1)

Hed tidligere Skolegade. Fik i 1933 navn efter garver Carl Klitgaard (1855-1924).

Kancelligården (D2)

Kancelliråd J. A. Digmann (1836-1917) hvis slægt i mere end 200 år har ejet en gård i gaden.

Kirke Alle (D1)

En af adgangsvejene til Nørresundby private Mellem- og Realskole, indviet 1903, navngivet i 1930'erne.

Kirkegade (østside) (C1)

Tidligere Kirkestræde, der var en smal passage mellem Vestergade og kirken.

Kjærulfsgade (D1, E1)

Navngivet efter den kendte vendsysselske lavadelsslægt Kjærulf. Oprindelig Ryesgade. Navneændring i 1970.

Lars Dyrsköts Vej (D1, E1)

Bondeføreren Lars Dyrsköt (1560-1644), der var med til at forsvare Nørresundby 1627 og 1644.

Nellikestræde (D1)

Afledt af Nellike - den yderste spids af sømmet, der går gennem hestens hov, når den skoer og derefter knibes af.

Nygade (D2)

Navngivet i 1871 ved byplanlægningen efter branden den 17. juni 1865.

Rømers Have (C2)

J.A. Rømer (1749-1822) fremstillede kridtpiber fra 1772-1812. Ejendommen er opført i 1958 i haven til kridtpibefabrikantens gård.

Sankt Peders Gade (D1)

Oprindelig Nørregade. Navngivet 1970 efter Nørresundby Kirkes skytshelgen Sankt Peder.

Skansevej (østside) (D1)

Navngivet i 1871. Var den oprindelige forbindelse nordpå forbi Skansen til Hvorup Kirke.

Skrågade (D2)

Oprindelig skrævej mellem Østergade og Søndergade. Navngivet i 1871.

Smedegade (D1)

Navngivet efter professionen, der har været udøvet i gaden fra slutningen af 1700-tallet til midten af 1900.

Tinghusgade (D1, D2)

Ting- og Arresthuset opført i 1847, udvidet i 1895. Tinghuset fungerede som rådhus indtil 1937.

Torvegade (D2)

Nyanlagt efter branden den 17. juni 1865, i forbindelse med etableringen af Nørresundby Torv.

Torvet (D2)

Nyanlagt efter branden den 17. juni 1865, da hele midtbyen gik op i flammer. Renoveret i 1995.

Vesterbrogade (nordside) (C1, C2, D2)

Anlagt i 1932 i forbindelse med opførelsen af den nye Limfjordsbro. Markerede kystlinien indtil 1856 - før opfyldningen.

Vestergade (C1, D1)

Den gamle Kongevej mod vest, også betegnet som Landevejsgaden. Den østlige del blev gågade i 1967.

Østergade (nordside) (D2, E2)

Anlagt i 1932 i forbindelse med opførelsen af den nye Limfjordsbro. Den nordlige del følger den gamle Fjordgade.

